

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 14 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Krzymkowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewelina Kołodziejczak- Marczak

po rozpoznaniu, na rozprawie w dniu 28 lutego 2018 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa: J. S.

przeciwko: A. R.

o zapłatę

I. oddała powództwo ;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę: 917 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Katarzyna Krzymkowska

UZASADNIENIE

Powódka J. S. wniosła o zasądzenie od pozwanej A. R. na rzecz (...)w P. kwoty 5.000,00 zł oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że świadczy usługi transportu drogowego towarów w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej pod firmą (...) S. J.. Pozwana świadczy takie same usługi w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej pod firmą (...) A. R.. Zarówno powódka, jak i pozwana prowadzą w serwisie społecznościowym (...) oficjalne profile związane z prowadzonymi działalnościami gospodarczymi, służące celom marketingowym i często odwiedzane przez klientów. W przedsiębiorstwie pozwanej, na stanowisku Dyrektora Operacyjnego, zatrudniony jest Ł. S., który również prowadzi profil na portalu (...). Na swoim profilu umieszcza on informacje dotyczące działalności gospodarczej pozwanej i prowadzi na jej rzecz działania marketingowe. W dniu 26 stycznia 2017r. Ł. S. zamieścił na oficjalnym profilu powódki komentarz o następującej treści: „ auta ze średnią 15 lat # właściciel ukradł tyle pieniędzy ze głowa mała. Samochody mają przeglądy robione na lewo, część pracowników pracuje na czarno. Po prostu najlepsza firma w mieści #”. W odpowiedzi na zamieszczony wpis pełnomocnik powódki skierował do pozwanej wezwanie do usunięcia naruszenia prawa, w tym domagał się m.in. zamieszczenia na profilu pozwanej informacji, że wpis Ł. S. dotyczący przedsiębiorstwa powódki jest jego prywatną opinią i nie stanowi oficjalnego stanowiska pozwanej. Pozwana nie zareagowała na powyższe wezwanie, co – w opinii powódki – wskazuje na jej milczące przyzwolenie na zamieszczanie przez Dyrektora Operacyjnego jej przedsiębiorstwa nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o powódce i jej przedsiębiorstwie. W ocenie powódki taki wniosek potwierdza zamieszczenie przez Ł. S. kolejnych wpisów o treści: „ Na przeprosiny? Najpierw mnie rozliczcie w końcu, nie mówiąc o innych. Nie szalej A. bo tylko na tym stracisz # napisałem prawdę!” oraz „Może popiszemy sobie w tym temacie – Złodziejstwo jak najbardziej prawdziwe, wystarczy mój przykład. Możemy też popisać o łamaniu prawa z waszej strony. J. robi tylko i wyłącznie jako figurantka – a to niezgodne z prawem. Opiszemy też jak firma (...) upadła przez długi, nie spłacone do dzisiaj – Otworzono Błyskawicę J. S. (robiąc między małżonkami rozdzielność majątkową). To

uczciwie wy hipokryci? Przeglądy robione na lewo – wiem gdzie więc lepiej się uspokójcie. Średnia aut ponad 15 lat – gdzie tu kłamstwo? Praca na czarno (a znam wielu którzy umowy nigdzie nie widzieli). Rozmawiajmy na argumenty. M. jakiegokolwiek? Też mam prawnika # Miłego dnia. Z. się pracą, swoją zniszczoną flotą – leczyć kompleksy gdzie indziej :)”. W odpowiedzi na powyższe wpisy pełnomocnik powódki wystosował do pozwanej kolejne wezwanie do usunięcia naruszenia prawa. W odpowiedzi pozwana wysłała do pełnomocnika powódki pismo, w którym wskazała, że komentarz zamieszczony przez Dyrektora Operacyjnego jej przedsiębiorstwa został opublikowany bez jej wiedzy i zgody i wyłącznie we własnym imieniu Ł. S.. Pozwana nie podjęła jednak innych czynności, w szczególności nie zamieściła żadnego oficjalnego sprostowania lub informacji na swojej stronie internetowej. Tymczasem Dyrektor Operacyjny przedsiębiorstwa pozwanej nie ustaje w publikowaniu zdjęć oraz komentarzy mających na celu obniżenie renomy przedsiębiorstwa powódki. Powyższy stan rzeczy, zdaniem powódki, wypełnia przesłanki art. 14 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na swoją rzecz od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana przyznała m.in., że strony prowadzą działalność kurierską oraz prowadzą profile swoich przedsiębiorstw w serwisie społecznościowym F.. Pozwana przyznała również, że zatrudnia Ł. S.. Zaprzeczyła natomiast twierdzeniom, wedle których próbowała wpłynąć niekorzystnie na sytuację zawodową powódki i jakoby Ł. S. za pośrednictwem swego profilu w serwisie społecznościowym prowadził działania o charakterze marketingowym na rzecz przedsiębiorstwa pozwanej. Pozwana wskazała, że nie chcąc uczestniczyć w konflikcie rodzinnym Ł. S. z jego bratem A. S. i szwagierką J. S. (powódką), w piśmie z dnia 22 lutego 2017r. poinformowała pełnomocnika powódki, że jeśli Ł. S. zamieścił na profilu F. wpis dotyczący działalności gospodarczej powódki, to uczynił to bez jej wiedzy oraz zgody i nie w imieniu prowadzonego przez nią przedsiębiorstwa. Zdaniem pozwanej, nie miała ona obowiązku publikowania żadnego oficjalnego sprostowania ani informacji internetowej. Pozwana wskazała również, że wpisy na profilu F. nie były umieszczane przez Ł. S. w ramach łączącego go z pozwaną stosunku zatrudnienia (k. 81-81v).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. S. świadczy usługi transportu drogowego towarów w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej pod firmą (...) S. J..

Okoliczności bezsporne, nadto informacja CEIDG k. 12.

Pozwana A. R. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). Przedmiotem tej działalności jest również transport drogowy towarów.

Okoliczności bezsporne, nadto informacja CEIDG k. 13.

Pozwana A. R. od kilku lat zamieszkuje wspólnie z Ł. S., który od dłuższego czasu pozostaje również przez nią zatrudniony w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Wcześniej, od 2011r., Ł. S. zatrudniony był w przedsiębiorstwie powódki, która jest żoną jego brata A. S.. Współpraca pomiędzy powódką, a Ł. S. została przerwana. Przyczyną tego zdarzenia był powstały pomiędzy braćmi konflikt.

Okoliczności bezsporne, nadto zeznania świadka Ł. S., zeznania powódki J. S., zeznania pozwanej A. R. – protokół elektroniczny rozprawy z dnia 28 lutego 2018r. (protokół skrócony k. 110-112v).

Zarówno powódka, jak i pozwana prowadzą profile swoich przedsiębiorstw na portalu społecznościowym F..

Okoliczności bezsporne, nadto wydruki stron internetowych k. 16, 17.

Swój prywatny profil na portalu F. posiadał również Ł. S.. Na profilu tym, wśród innych informacji o sobie, umieszczył informację, że jest Dyrektorem Operacyjnym przedsiębiorstwa pozwanej, jak również udostępniał zdjęcia dotyczące przedsiębiorstwa pozwanej.

Dowód: wydruki stron internetowych k. 18, 19.

W dniu 26 stycznia 2017r. Ł. S., za pośrednictwem swojego profilu na portalu F., umieścił na profilu powódki komentarz o następującej treści: „auta ze średnią 15 lat # właściciel ukradł tyle pieniędzy ze głowa mała. Samochody mają przeglądy robione na lewo, część pracowników pracuje na czarno. Po prostu najlepsza firma w mieści #”.

Okoliczności bezsporne, nadto zeznania świadka Ł. S., zeznania powódki J. S. – protokół elektroniczny rozprawy z dnia 28 lutego 2018r. (protokół skrócony k. 110-112v), wydruk strony internetowej k. 20.

W związku z powyższym zdarzeniem, pełnomocnik powódki, w treści pisma z dnia 31 stycznia 2017r. skierował do pozwanej wezwanie do usunięcia naruszenia prawa, w tym domagał się m.in. zamieszczenia na profilu pozwanej informacji, że wpis Ł. S. dotyczący przedsiębiorstwa powódki jest jego prywatną opinią i nie stanowi oficjalnego stanowiska pozwanej.

Dowód: pismo powódki z dnia 31 stycznia 2017r. k. 21-24.

Po wystosowaniu powyższego pisma Ł. S. zamieścił kolejny komentarz na profilu powódki o treści: „Na przeprosiny? Najpierw mnie rozliczcie w końcu, nie mówiąc o innych. Nie szalej A. bo tylko na tym stracisz # napisałem prawdę!” oraz „Może popiszemy sobie w tym temacie – Złodziejstwo jak najbardziej prawdziwe, wystarczy mój przykład. Możemy też popisać o łamaniu prawa z waszej strony. J. robi tylko i wyłącznie jako figurantka – a to niezgodne z prawem. Opiszemy też jak firma (...) upadła przez długi, nie spłacone do dzisiaj – Otworzono Błyskawicę J. S. (robiąc między małżonkami rozdzielność majątkową). To uczciwe wy hipokryci? Przeglądy robione na lewo – wiem gdzie więc lepiej się uspokójcie. Średnia aut ponad 15 lat – gdzie tu kłamstwo? Praca na czarno (a znam wielu którzy umowy nigdzie nie widzieli). Rozmawiajmy na argumenty. Macie jakiegokolwiek? Też mam prawnika # Miłego dnia. Zajmijcie się pracą, swoją zniszczoną flotą – leczcie kompleksy gdzie indziej :)”.

Okoliczności bezsporne, nadto zeznania świadka Ł. S., zeznania powódki J. S. – protokół elektroniczny rozprawy z dnia 28 lutego 2018r. (protokół skrócony k. 110-112v), wydruk strony internetowej k.25.

W związku z powyższym wpisem, powódka działając poprzez ustanowionego pełnomocnika skierowała do pozwanej pismo z dnia 7 lutego 2017r. zawierające kolejne wezwanie do usunięcia naruszenia prawa, z żądaniami jak w piśmie wcześniejszym.

Dowód: pismo powódki z dnia 7 lutego 2017r. k. 26-30.

W dniu 22 lutego 2017r. pozwana wystosowała do pełnomocnika powódki pismo, w którym oświadczyła, że jeżeli Ł. S. zamieścił na portalu F. wpis dotyczący działalności gospodarczej powódki, to uczynił to bez jej wiedzy oraz zgody i nie w imieniu prowadzonego przez nią przedsiębiorstwa, a wyłącznie w imieniu własnym. W związku z tym pozwana odmówiła spełnienia żądań zawartych w pismach pełnomocnika powódki.

Okoliczności bezsporne, nadto pismo pozwanej z dnia 22 lutego 2017r. k. 31.

W związku z powyższymi wpisami na portalu społecznościowym umieszczonymi przez Ł. S. powódka skierowała przeciwko niemu pozew o ochronę dóbr osobistych. Roszczenie powódki zostało uwzględnione przez Sąd.

Okoliczności bezsporne.

Ł. S. umieszczał przedmiotowe wpisy działając na podstawie własnej, osobistej decyzji, nie informując o tym pozwanej. Decyzja ta spowodowana była osobistym konfliktem z bratem oraz niezadowoleniem związanym z zakończeniem pracy w przedsiębiorstwie powódki, poczuciem osobistej krzywdy. W procesie przeciwko Ł. S. w sprawie XVIII C 301/17 zakończonym wyrokiem doszło do ustalenia, że Ł. S. swoimi w.w działaniami naruszył dobra osobiste powódki.

Okoliczności bezsporne co do treści orzeczenia w sprawie XVIII C 301/17 oraz dowód: zeznania świadka Ł. S. (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 28.02.2018 roku), zeznania pozwanej (elektroniczny protokół rozprawy z dnia 28.02.2018 roku)

Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał za wiarygodną treść zeznań świadka Ł. S.. Omawiana wypowiedź procesowa była logiczna i spójna. Świadek w sposób wiarygodny ujawnił pobudki jakimi kierował się zamieszczając komentarze, a które związane były z emocjonalnym konfliktem z bratem powódki.

Sąd uznał za wiarygodną treść zeznań powódki J. S. w części odnoszącej się do zaobserwowanych zdarzeń. Zaznaczyć należy w tym miejscu jednak, że znaczna część wypowiedzi powódki dotyczyła nie zaobserwowanych faktów, lecz przypuszczeń i poglądów, na podstawie których budowała swe przeświadczenie o zasadności powództwa.

Sąd uznał za wiarygodną treść zeznań pozwanej A. R., która była logiczna i spójna oraz korespondowała z zeznaniami świadka Ł. S..

Za wiarygodne Sąd uznał dowody z dokumentów prywatnych i urzędowych, których autentyczności i treści nie kwestionowała żadna ze stron. Za wiarygodne Sąd uznał również dowody w postaci wydruków stron internetowych albowiem żadna ze stron nie kwestionowała tego, że odpowiadały one treści rzeczywistych publikacji internetowych.

Sąd zważył, co następuje:

Formułując żądania pozwu powódka powołała się w niniejszej sprawie na art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jednolity Dz.U. z 2003, nr 153, poz. 1503 ze zm.; zwana dalej (...)), podnosząc, że wskazane w pozwie komentarze na profilu społecznościowym (...) stanowiły próbę obniżenia wiarygodności powódki jako przedsiębiorcy i za zachowanie takie odpowiada pozwana.

W myśl art. 14 ust. 1 (...) czynem nieuczciwej konkurencji jest rozpowszechnianie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o swoim lub innym przedsiębiorcy albo przedsiębiorstwie, w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody. Przedmiotem ochrony w powyższym przepisie jest prawdziwość i rzetelność anonsów informacyjnych i reklamowych dotyczących zarówno własnego, jak i cudzego przedsiębiorstwa. W sposób trafny przesłanki przedmiotowe powyższego przepisu wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 9 października 2014r. (IV CSK 56/14, Legalis), gdzie sąd stwierdza, że rozpowszechniane wiadomości mogą być nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd. Wiadomości nieprawdziwe są sprzeczne z rzeczywistością i poddają się ocenie według kryteriów prawda albo fałsz. Wiadomości wprowadzające w błąd to takie informacje, które wzbudzają u odbiorców wyobrażenia niezgodne z rzeczywistością. Obiektywnie prawdziwe informacje mogą być także użyte w sposób mylący odbiorcę. Jak również przyjmuje się w orzecznictwie, czyn art. 14 (...) nie wymaga wyrządzenia szkody jako przesłanki czynu nieuczciwej konkurencji (por. m.in. wyrok Sn z dnia 26 stycznia 2006r., V CSK 83/05, publ. LEX nr 191239, M.Prawn. 2015/7/359). Zakres stosowania art. 14 ogranicza w znacznej mierze wymóg działania sprawcy w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody. W jego rezultacie delikt z art. 14 (...) jest spełniony tylko wtedy, gdy sprawca działa świadomie, a zatem z winy umyślnej.(por. Kępiński, M., w: Szwaja, J., 2016, Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz. s. 509). W aspekcie trudności dowodowych związanych z wykazaniem znamion strony podmiotowej omawianego deliktu wskazać należy, że rozpowszechnianie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości należy także do kategorii czynów zabronionych przez klauzulę generalną art. 3 ust. 1 (...), o ile tylko można wykazać zagrożenie lub naruszenie interesu innego przedsiębiorcy lub klienta. W myśl art. 3 (...) czynem nieuczciwej konkurencji jest bowiem działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Sposób zastosowania powyższego przepisu trafnie określił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 lipca 2003r. (I CKN 477/01, publ.: LEX nr 503212), w którym wskazał, że określone zachowania strony wymagają najpierw oceny przez pryzmat przesłanek ustawowych charakteryzujących poszczególne czyny nieuczciwej konkurencji, a określone w przepisach rozdziału drugiego. Dopiero gdy zachowanie to nie mieści się w katalogu któregośkolwiek z czynów przewidzianych

w przepisach tego rozdziału ustawy, należy ocenić to działanie na podstawie art. 3 ust. 1 (...) z uwzględnieniem przesłanek przewidzianych w tym przepisie.

Odnosząc powyższe rozważania do rozkładu ciężaru dowodu w niniejszej sprawie należy wskazać, że na powódce spoczywał zarówno procesowy (art. 232 k.p.c.), jak i materialno prawny (art. 6 k.c.) ciężar wykazania zaistnienia przesłanek powyższych przepisów. W świetle podnoszonego roszczenia powódka powinna zatem wykazać z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością, że pozwana rozpowszechniała nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd wiadomości o przedsiębiorstwie powódki i to w dodatku czyniła to celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody.

Dokładna ocena całokształtu okoliczności rozpatrywanej sprawy nie daje żadnych podstaw, aby uznać, że powódka udowodniła spełnienie powyższych przesłanek poprzez czyn pozwanej. Na wstępie wskazać należy, że treść powoływanych w pozwie komentarzy internetowych rzeczywiście godziła w renomę powódki jako przedsiębiorcy. Odnoszące się do działalności gospodarczej powódki zarzuty dotyczące kradzieży pieniędzy, nielegalnego zatrudniania pracowników, wykorzystywania do świadczenia usług starych samochodów z nieprawidłowo przeprowadzonymi przeglądami technicznymi były jednoznacznie pejoratywne i podważające jakość i rzetelność wykonywanych przez powódkę usług. Zauważyć należy jednak, że podmiotem zamieszczającym przedmiotowe komentarze nie była pozwana, lecz Ł. S.. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało zaś, że omawiane publikacje zamieszczał on w ramach łączącego go z powódką stosunku pracy, podlegając jej kierownictwu czy na jej zlecenie. Jak wynika z podniesionych przez powódkę twierdzeń i złożonych zeznań, jej przeciwne stanowisko w powyższej kwestii opierało się wyłącznie na domysłach i spekulacjach. Powódka wypowiadała się mianowicie wskazując, że myśli, iż „mogła to być jakaś forma rewanżu za niepomysłny wyrok”, „w tych okolicznościach w związku i współpracy pozwana miała na Ł. S. jakiś wpływ”. Wskazywała, że „przypuszcza”, iż Ł. S. i pozwana posiadają w pracy wspólne komputery. Powódka nie wskazała jednak jakiegokolwiek obiektywnego dowodu, który mógłby jednoznacznie świadczyć, że powódka wydała Ł. S. służbowe polecenie lub zalecenie zamieszczenia komentarzy szkodzących firmie powódki. Należy również wskazać, że przepisy prawa nie wprowadzają domniemania działania sprawcy na polecenie pracodawcy, czy też osoby bliskiej, jeżeli pozostają oni w stosunku zatrudnienia lub w bliskim związku. Co więcej, okoliczności rozpatrywanej sprawy wskazywały, że Ł. S. umieścił przedmiotowe komentarze samodzielnie i z własnej inicjatywy oraz na swoim prywatnym koncie społecznościowym. Przede wszystkim wskazuje na to użycie prywatnego profilu Ł. S.. Zauważyć należy również, że część wpisów przez niego zamieszczonych była nacechowana elementami osobistymi i emocjonalnymi, związanymi z – ujawnionym w toku procesu – konfliktem pomiędzy Ł. S., a – będącym mężem powódki – A. S. oraz wynikające z niezadowolenia ze sposobu zakończenia pracy w przedsiębiorstwie pozwanej. Na osobistą odpowiedzialność Ł. S. wskazuje również zachowanie samej powódki, skoro – jak zostało wskazane przez pełnomocników obu stron na ostatniej rozprawie – powódka za zamieszczenie przedmiotowych komentarzy wytoczyła powództwo o ochronę dóbr osobistych przeciwko Ł. S. i sprawa ta zakończyła się uznaniem jego odpowiedzialności. Powyższe okoliczności w żaden sposób nie wskazują na udział pozwanej w zamieszczeniu wpisów, a tym bardziej na jej zachowanie nacechowane zamiarem w celu przysporzenia sobie korzyści lub wyrządzenia szkody pozwanej. Fakt prowadzenia przez nią działalności konkurencyjnej wobec działalności powódki oraz pozostawania z Ł. S. w bliskich relacjach osobistych i zawodowych jest dalece niewystarczający dla jednoznacznego wykazania twierdzeń przeciwnych. Zaznaczyć należy również, że sprzeczne z obowiązującymi regulacjami prawnymi byłoby tylko rozpowszechnianie przez pozwaną osobiście lub za pomocą innych osób nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o powódce albo jej przedsiębiorstwie. W świetle przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji pozwana nie miała natomiast obowiązku prawnego wpływania na zachowania innych osób oraz podejmowania działań niwelujących skutki dokonanych przez takie osoby naruszeń sfery dóbr powódki.

Mając na uwadze powyższe, powództwo uznane zostało za bezzasadne i jako takie podlegało ono oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z wynikiem sprawy obciążając nimi w całości powódkę. W konsekwencji należało zasądzić od powódki na rzecz pozwanej kwotę 917 zł, na którą składała się równowartość: opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł i wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej – 900 zł. Stawkę

wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej ustalono w oparciu o § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804 ze zm.).

SSO Katarzyna Krzymkowska